

Ниту ден без МОЛИТВА

Во селото Рајчица пред две години возобновен е монашкиот живот. Така, денес живеат четири фамилии во целото село и четири монахињи во манастирот. Македонска е само една куќа во селото и една црква, Свети Георгиј, во манастирскиот двор.

Над Дебарското езеро сместено е едно мало, речиси напуштено село. Начинот на којшто селото е сместено во планината наликува на царски престол, ама таков на којшто би си го поднавалиле грбот за поудобно да го подгледнувате она што ви игра пред очите. Како недопрено од човековата рака, пред очите на селото Рајчица постојано „игра“ Дебарското Езеро. И како да зависат еден од друг, селото и езерото ја држат рамнотежата на целата убавина којашто пребива во регионот.

На човек да не му се верува дека во ова село во толку убав предел живеат вкупно четири фамилии. Од сите нив пак, македонски се дури - една! Нивната куќа е сместена под црквата на Свети Георгиј, чии клучеви ова семејство ги чувало долги години.

Долги години во манастирскиот комплекс на црквата работеле монасите од Бигорски. Некогаш манастирот во Рајчица бил економски дел на Бигорскиот манастир. Тука се работело маслиново масло од маслинките што стигнувале од имотите во Елбасан.

УРНЕК ЗА ЗОГРАФИТЕ

Црквата во Рајчица посветена е на **Свети Георгиј**. Фреските и иконите во неа работени се од познатиот **Данаил монах** и од неговиот ученик **Дичо Зограф**, кој после смртта на Данаил го продолжил неговото дело. Ова е ретка црква каде што во исто време има дела на учител и на ученик.

Тука за првпат на една од фреските е претставен ликот на **Св. Георгиј Јанински**, кој пострадал од Турците. **Свети Георгиј** е облечен во епирска носија. Исто така во оваа црква за првпат му е даден ликот на **Свети Наум** што станал урнек за фреските од 19 век. Всушност, сите фрески од оваа црква биле урнек за зографите од 19 век.

Луѓето често доаѓале да купуваат манастирско масло. Монасите коишто имале послушание да поминуваат многу време од годината работејќи во манастирот, многу често целата година престојувале таму. Велат во Рајчица секогаш имало богослужби и затоа благодатта и ден денес се чувствува при самиот влез во манастирскиот двор. Манастирот ни случајно не бил оставен ниту еден ден без молтива и служба.

Денес во Рајчица бројот на жителите е зголемен благодарение на новото сестринство што живее во манастирот. Четирите сестри велат дека се повикани од Бога да продолжат да го замотуваат крајот од богослужби во клопчето коешто пред нив многумина монаси го зачнале:

„Нас нè крејат службиите, всушност за тоа сме тука, да Му служиме на Божа. Имаме многу силна поддршка од браќијството од Биџорски. Никогаши не нè оставаат без служби. Се менуваат јеромонасите, но секогаш се тука. Истио како и некогаш и сега, овој манастир е во истата служба пред Божа. За тоа се чувствува како пребива благодатија. Молитвиите коишто многу монаси пред нас ги издишале тука извираат од секое камче на манастирот,“ ни вели сестра Јасмина.

На 27 септември 1999 година, ден Крстовден, поставен е камен темелникот на новите манастирски конаци што се изградени врз старите. Сосема случајно, истиот тој ден во 1835 година биле поставени темелите на црквата на Св. Георгиј. За ова монасите дознале дури после обновувањето на темелите и го сметаат за едно од чудата на манастирот. На истиот ден, после цели четириесет години, во темелите протекла вода. Таа вода спроведена е со цевки до чешмата што е сместена во манастирскиот двор. На оваа чешма пак, вода доаѓаат да полнат и муслиманите што живеат во Рајчица. За нив манастирот и црквата се составен дел од нивното село и од нивниот живот. Така, тие доаѓаат и да се помолат во црквата, а ако дома имаат некој болен, честопати викаат и свештеник.

БЕЗ ВОДА И ХРАНА ДО 13 ЧАСОТ

Сестринството во манастирот живее по светогорски типик. Така, тие стануваат во 4 и 30 наутро и имаат служби до 9 часот. Службите им почнуваат со полуноќницата. Некаде во 8 часот започнува т.н. *изобразителна служба*, што е подготовка за Светата литургија или нејзина замена ако Литургијата не се одржува. Во 12 часот започнува вечерната служба и во 16 часот имаат големо пиечере.

Карактеристично е тоа што во среда и во петок имаат *преждеосветени литургии* (претходно осветени). Овие литургии се поврзани со вечерната служба.

За време на Велигденските пости типикот е изменет. Монахињите ништо не јадат и ништо не пијат додека не заврши вечерната служба:

„Не знам со кои зборови да ја објаснам благодатијата којашто пребива во нас ојќако ќе ја примиме Светијата Причест по вечерната служба. Овој период малку ситиме а многу сме во движење, но токму сега најсилна е благодатијата“, ни објасни сестра Јасмина.

Она што е исто така ново во манастирот е и параклисот, којшто е посветен на **Свети Григориј Палама, Свети Јован Кукузел и Свети Нектариј Битолски**. Внатрешноста на параклисот сè уште не е завршена, но поради прекрасната акустика, кога ќе се фрескописа се планираат редовни бденија. Сега за сега сестрите одат на веќе добро познатите бденија во Свети Јован Бигорски.

Инаку, манастирот е под духовно раководство на **отец Партениј**, игуменот на Бигорски. Исто како и во Бигорски и тука отец Партениј си ја продолжува својата духовна мисија да го пренесе светогорскиот дух на нашите простори.

Бивајќи духовно поврзани, овие два манастири функционираат како неделлива целина.

Откако го посетив манастирот, во разговор со многу луѓе открив дека слабо ги познаваме богатствата на оваа земја што ја газиме. Ретко се наоѓа човек што го посетил Дебарското Езеро, со исклучок на оние што имаат потекло од околните села или на по некој стар рибар. Уште помалку луѓево знаат дека таму имаме уште еден жив манастир. Неодамна ми рекоа: „Кој би рекол дека во Рајчица некогаш би имало монаси...”

Во Рајчица има езеро, има планина, има и луѓе, живи луѓе.

пишува: Марина ДОМАЗЕТОВСКА
фото: Милан Џинго